

Vertegenwoordigers van religieuze en levensbeschouwelijke tradities, beste mensen,

Van harte welkom in Utrecht en in TivoliVredenburg. Met het thema 'Koester de toekomst' denken we vanavond na over duurzaamheid en de noodzaak om maatregelen te nemen tegen de klimaatverandering. Een thema waar onze Koning in zijn kersttoespraak nog zeer uitgesproken over was. Zo zei hij het volgende:

"We voelen op onze klompen aan dat we moeilijke beslissingen niet meer vooruit kunnen schuiven. Lapmiddelen en noodverbanden helpen niet meer. Het moet anders."

De actualiteit bevestigt deze stelling. Vorige week nog kwam Copernicus, het klimaatbureau van de Europese Commissie, nog met het nieuws naar buiten dat de zomer van 2022 de warmste zomer ooit gemeten was in Europa. En dat op wereldschaal de concentratie CO₂ in de atmosfeer evenveel toenam als de afgelopen jaren. We zien dagelijks in het nieuws de beelden voorbijkomen van mensen die te maken hebben met de gevolgen hiervan. Die te maken hebben met acute voedselonzekeerheid, bosbranden en overstromingen als gevolg van extreem weer.

Met al deze berichten kun je de neiging krijgen om het nieuws uit te zetten en de ogen hiervoor te sluiten. Gelukkig dringt steeds meer en breder door dat dit geen optie is. Ik vind het mooi en goed om te zien dat er ook binnen religies en levensbeschouwingen steeds meer nagedacht wordt over hoe je iets voor het klimaat kunt betekenen.

Ik geef eerlijk toe dat ik niet regelmatig een religieuze bijeenkomst bezoek, dus ik ben erg nieuwsgierig naar het verhaal van Eva Rovers waarin zij verder in zal gaan op de relatie tussen duurzaamheid en levensbeschouwing. Ik ben bijvoorbeeld wel benieuwd of er verschil zit in een geloofsgemeenschap die iets met duurzaamheid wil doen of een voetbalvereniging die zonnepanelen op haar sportkantine legt. Ik zie in

ieder geval dat het geloof zich bij veel mensen uit in een bewonderenswaardig sterke 'drive' om iets te betekenen voor de wereld om ons heen.

Toch zie ik ook dat het lang niet altijd makkelijk is om het thema duurzaamheid binnen de eigen gemeenschap op de agenda te krijgen. Nu nog krijgen vrijwilligers van (religieuze) organisaties die zich met het milieu bezig houden, nog vaak te horen: *'Wat fijn, die hobby'*.

Ik vind het jammer als er zo tegen dit onderwerp wordt aangekeken. Uiteindelijk geven mensen om dezelfde dingen. Bijvoorbeeld door een goede toekomst voor onze kinderen te willen. We willen een natuur die niet vervuild is en divers is. Die waarden zijn gedeeld. Ook als je geen klimaatactivist bent, kun je ervoor kiezen om duurzamer te leven. Door wat vaker de fiets te nemen dan de auto, of in de kerk, moskee of synagoge gebruik te maken van duurzame producten. Kleine stappen waar je elkaar in kan vinden.

Bij klimaat komt veel emotie los, terwijl de dingen die we eraan doen kunnen niet altijd controversieel zijn. Volgens mij is het goed om te beseffen dat het klimaat ons allemaal raakt. Als je het goed onder de loep neemt, is het niet alleen een 'milieu-ding', maar gaat het ook over veel meer dingen. Bijvoorbeeld over economie en veiligheid. Het gaat over mensen elders in de wereld, die een tekort hebben aan water. Over klimaatvluchtelingen die vluchten omdat hun gebied onder water loopt. Maar dus ook over uitstervende diersoorten en wegwijnende ecosystemen.

Klimaatverandering is dus een veelomvattende kwestie. Maar hoe kun je hier het beste mee aan de slag gaan? Als het gesprek hierover op gang komt in lokale (geloofs)gemeenschappen, dan is dat al van grote waarde. En ten diepste gaat het dan om de vraag – zoals de Koning die ook in zijn kersttoespraak stelde – *'wat voor samenleving willen we eigenlijk zijn?'* Of, zoals de paus het in 2015 verwoordde: *'Wat voor wereld willen we achterlaten aan wie na ons komen, aan de kinderen die nu opgroeien?'*

Ik heb er daarom veel waardering voor dat 'In Vrijheid Verbonden' voor dit thema heeft gekozen en op die manier wil bijdragen aan de noodzakelijke dialoog hierover. Ik wens u allen een goede en inhoudsrijke bijeenkomst toe. Dank u wel.